

**VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL IŠ TREČIŪJŲ ŠALIŲ Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ IR EUROPOS SAJUNGĄ
ĮVEŽAMOS MEDINĖS PAKAVIMO MEDŽIAGOS FITOSANITARINĖS RIZIKOS
VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2021 m. lapkričio 16 d. Nr. A1-668

Vilnius

Vadovaudamasis 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB, su visais pakeitimais 44 straipsnio 1 dalimi ir 3 dalies b papunkčiu, 2019 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/2125, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 papildomas konkrečios oficialiosios medinių pakavimo medžiagų kontrolės vykdymo, pranešimo apie tam tikras siuntas ir priemonių, kurių reikia imtis neatitikties atvejais, taisyklėmis, 2 ir 3 straipsniais ir 4 straipsnio 1 dalimi, Įvežamų į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą bei vežamų per ją tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinio tikrinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. 3D-171/1K-080 „Dėl Įvežamų į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą bei vežamų per ją tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinio tikrinimo taisyklių patvirtinimo“, 26 punktu:

1. T v i r t i n u Iš trečiųjų šalių į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą įvežamos medinės pakavimo medžiagos fitosanitarinės rizikos vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u , kad šis įsakymas įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

3. P a v e d u Bendrųjų reikalų skyriaus darbuotojui, atsakingam už šio įsakymo registravimą, supažindinti su šiuo įsakymu Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus pavaduotoją pagal priskirtą veiklos administravimo sritį, Pasienio kontrolės koordinavimo skyriaus ir pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (skyrių) vedėjus.

Direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Rasa Rimkutė

PATVIRTINTA
Valstybinės augalininkystės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2021 m. d. įsakymu Nr.

IŠ TREČIŪJŲ ŠALIŲ Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ IR EUROPOS SĄJUNGĄ ĮVEŽAMOS MEDINĖS PAKAVIMO MEDŽIAGOS FITOSANITARINĖS RIZIKOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Iš trečiųjų šalių į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą (toliau – Sąjungos teritorija) įvežamos medinės pakavimo medžiagos fitosanitarinės rizikos vertinimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato medinių pakavimo medžiagų arba medienos produktų (išskyrus popierinius produktus), skirtų į Sąjungos teritoriją įvežamoms prekėms sutvirtinti, apsaugoti arba gabenti, faktiškai naudojamų arba nenaudojamų visų rūšių objektams vežti (toliau – MPM) fizinių patikrinimų dažnumą, atsižvelgiant į nustatytą fitosanitarinę riziką bei jos pagrindu parengtą MPM stebėsenos planą, patikrinimo procedūras atliekant pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos poste (toliau – fitosanitarijos postas).

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymu, 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB, su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (ES) 2016/2031), 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas), su visais pakeitimais, 2019 m. balandžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/1013 dėl išankstinio pranešimo apie į Sąjungą įvežamas tam tikrų kategorijų gyvūnų ir prekių siuntas, 2019 m. rugsėjo 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu

(ES) 2019/1715, kuriuo nustatomos oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemos ir jos sudedamųjų dalių veikimo taisyklės (IMSOC reglamentas), su visais pakeitimais, 2019 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotoju reglamentu (ES) 2019/2125, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 papildomas konkrečios oficialiosios medinių pakavimo medžiagų kontrolės vykdymo, pranešimo apie tam tikras siuntas ir priemonių, kurių reikia imtis neatitikties atvejais, taisyklėmis (toliau – Deleguotasis reglamentas (ES) 2019/2125), Tarptautiniu fitosanitarijos priemonių standartu Nr. 15 (International Standards for Phytosanitary Measures No. 15 – ISPM 15) „Reikalavimai medinei pakavimo medžiagai tarptautinėje prekyboje“, patvirtintu Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos sekretoriato (toliau – ISPM 15 standartas), Įvežamų į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą bei vežamų per ją tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinio tikrinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. 3D-171/1K-080 „Dėl Įvežamų į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą bei vežamų per ją tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinio tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ ir Įvežamų, vežamų tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų siuntų fitosanitarinio ir (ar) atitikties prekybos standartams patikrinimo ir taikomų priemonių tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2015 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. A1-646 „Dėl Įvežamų, vežamų tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų siuntų fitosanitarinio ir (ar) atitikties prekybos standartams patikrinimo ir taikomų priemonių tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įvežamų, vežamų tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų siuntų fitosanitarinio ir (ar) atitikties prekybos standartams patikrinimo ir taikomų priemonių tvarkos aprašas).

3. Tvarkos aprašo tikslas – užtikrinti, kad į Sąjungos teritoriją per Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postus iš trečiųjų šalių įvežamos MPM fiziniai patikrinimai būtų atliekami įvertinus fitosanitarinę riziką, kad įvežama iš trečiųjų šalių MPM atitiktų fitosanitarinius reikalavimus bei nebūtų įvežami ir platinami kenkėjai. Pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/2125 3 straipsnį ne vėliau kaip prieš keturias valandas per TRACES sistemą turi būti pranešama apie MPM atvežimą į Sąjungos teritoriją per fitosanitarijos postus.

4. Tvarkos aprašu privalo vadovautis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) Pasienio kontrolės koordinavimo skyriaus, fitosanitarijos postų valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – specialistai).

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos tvarkos aprašo 2 punkte nurodomuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

MPM FITOSANITARINĖS RIZIKOS VERTINIMAS

6. Iš trečiųjų šalių įvežamos MPM fiziniai patikrinimai atliekami kasmet pagal Pasienio kontrolės koordinavimo skyriaus nustatytą MPM fitosanitarinę riziką, apskaičiuotą pagal šio tvarkos aprašo 1 priedą, priskiriant konkrečias MPM kilmės šalis konkrečiam rizikos lygiui.

7. Iš trečiųjų šalių įvežamos MPM fitosanitarinė rizika skirstoma į 4 lygius: mažo rizikingumo, vidutinio rizikingumo, didelio rizikingumo ir labai didelio (rizikingiausio).

8. Iš trečiųjų šalių įvežamos MPM fitosanitarinė rizika nustatoma kiekvienais metais ir naudojama rengiant MPM stebėsenos planą bei fizinių patikrinimų dažnumui nustatyti pagal šiuos rizikos vertinimo kriterijus:

8.1. trečioji šalis, iš kurios įvežama MPM;

8.2. iš konkrečios trečiosios šalies per fitosanitarijos postus įvežtos MPM fizinių patikrinimų skaičius pagal praėjusių kalendorinių metų duomenis (nustatoma, atsižvelgiant į TRACES informaciją);

8.3. iš konkrečios trečiosios šalies per fitosanitarijos postus įvežtos MPM neatitikusios keliamų teisės aktų reikalavimų skaičius (nustatomas pagal surašytų notifikacijų skaičių, atsižvelgiant TRACES informaciją).

9. Iš trečiųjų šalių įvežamos MPM rizikos lygį nustato ir duomenis saugo Pasienio kontrolės koordinavimo skyrius. Konfidencialūs MPM rizikos vertinimo duomenys saugomi naudojant elektronines priemones.

10. Šis tvarkos aprašas netaikomas, kai įvežama MPM, kuri yra priskiriama aukštai fitosanitarinei rizikai ir tokiai įvežamai MPM atliekamas fizinis patikrinimas pagal fitosanitarinę kontrolę reglamentuojančius teisės aktus:

10.1. kai MPM gabenama kaip siunta;

10.2. kai MPM yra gabenama su fitosanitariškai kontroliuojama produkcija;

10.3. kai tam tikrų trečiųjų šalių MPM nustatytas kitoks fizinių patikrinimų dažnumas, apibrėžtas Europos Sąjungos įgyvendinamaisiais ar deleguotaisiais reglamentais ar sprendimais, užtikrinant, kad nacionaliniu lygmeniu, įvertinus fitosanitarinę riziką ir taikant fizinių patikrinimų dažnumą MPM, atvykstančiai iš trečiųjų šalių, šis neprieštarautų Europos Komisijos įgyvendinamųjų ir deleguotųjų reglamentų reikalavimams ar sprendimams.

11. Šis tvarkos aprašas taip pat netaikomas, kai:

11.1. įvežama MPM, kuri nurodyta Reglamento (ES) 2016/2031 43 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje ir kuriai taikomos ISPM 15 standartu nustatytos išimty;

11.2. iš trečiosios šalies įvežama MPM vežama tiesioginiu tranzitu į kitą trečiąją šalį per Sąjungos teritoriją.

III SKYRIUS

MPM STEBĖSENOS PLANAS IR FIZINIŲ PATIKRINIMŲ DAŽNUMAS

12. Pasienio kontrolės koordinavimo skyrius, įvertinęs iš trečiųjų šalių įvežamos MPM duomenis už praėjusių metų laikotarpį (nustatoma, atsižvelgiant į TRACES informaciją), parengia MPM stebėsenos planą iki einamųjų metų vasario 28 d. (keliamaisiais metais – iki vasario 29 d.) pagal šio tvarkos aprašo 2 priede pateiktą formos pavyzdį ir teikia Augalininkystės tarnybos direktoriui tvirtinti. MPM stebėsenos planas esant poreikiui gali būti keičiamas metų eigoje.

13. MPM stebėsenos planas parengiamas kiekvienais metais, tačiau nėra skelbiamas viešai.

14. MPM fizinis patikrinimas atliekamas 5 kartus iš eilės pirmą kartą per metus įvežamai MPM iš konkrečios trečiosios šalies.

15. Iš trečiųjų šalių įvežamos MPM rizikos vertinimo lygiai ir fizinių patikrinimų dažnumai MPM stebėsenos plane išdėstomi tokia tvarka:

15.1. mažo rizikingumo lygis (I rizikos lygis) – kiekvienais metais planuojama patikrinti ne mažiau kaip 10 proc. atsitiktine tvarka informacinės sistemos atrinktos mažo rizikingumo iš kiekvienos konkrečios trečiosios šalies įvežamos MPM;

15.2. vidutinio rizikingumo lygis (II rizikos lygis) – kiekvienais metais planuojama patikrinti ne mažiau kaip 25 proc. atsitiktine tvarka informacinės sistemos atrinktos vidutinio rizikingumo iš kiekvienos konkrečios trečiosios šalies įvežamos MPM;

15.3. didelio rizikingumo lygis (III rizikos lygis) – kiekvienais metais planuojama patikrinti ne mažiau kaip 50 proc. iš kiekvienos konkrečios trečiosios šalies įvežamos didelio rizikingumo MPM, informacinės sistemos atrinktos atsitiktine tvarka;

15.4. labai didelis rizikingumas (rizikingiausias) (IV rizikos lygis) – kiekvienais metais planuojama patikrinti ne mažiau kaip 100 proc. iš kiekvienos konkrečios trečiosios šalies įvežamos labai didelio rizikingumo MPM.

16. Jeigu iš kurios nors trečiosios šalies buvo įvežta MPM mažiau nei 10 kartų per metus, tokios trečiosios šalies MPM priskiriama vidutiniam rizikingumo lygiui.

17. Papildomai fizinių patikrinimų dažnumui nustatyti gali būti naudojami ir iš kitų valstybių bei valstybinių institucijų ar organizacijų gaunama informacija bei duomenys.

18. MPM fizinių patikrinimų dažnumas, esant nenumatytoms aplinkybėms, kai gaunama išankstinė informacija, daranti įtaką iš trečiosios šalies įvežamos MPM fitosanitarinės rizikos padidėjimui ar sumažėjimui ir poreikiui įvertinti iš naujo iš tam tikrų trečiųjų šalių įvežamos MPM fitosanitarinę riziką, gali būti keičiamas metų eigoje.

19. MPM fizinių patikrinimų dažnumas, pagal Augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą MPM stebėsenos planą, taikomas nuo kiekvienų metų kovo 1 d. iki kitų metų vasario 28 d. (keliamaisiais metais – iki kitų metų vasario 29 d.).

20. Iš trečiųjų šalių įvežamos MPM fitosanitarinę kontrolę atlieka fitosanitarijos postų specialistai pagal Įvežamų, vežamų tranzitu augalų, augalinių produktų ir kitų objektų siuntų fitosanitarinio ir (ar) atitikties prekybos standartams patikrinimo ir taikomų priemonių tvarkos aprašo 7 ir 8 punktuose nustatytą tvarką ir Augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą MPM stebėsenos planą.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Esant poreikiui, Augalininkystės tarnyba gali kreiptis pagalbos į kitų valstybių kompetentingas institucijas bei Europos Komisiją dėl papildomų MPM siuntų duomenų.

Iš trečiųjų šalių į Lietuvos Respubliką
ir Europos Sąjungą įvežamos medinės
pakavimo medžiagos fitosanitarinio
rizikos vertinimo tvarkos aprašo
1 priedas

MPM FITOSANITARINĖS RIZIKOS VERTINIMAS

Rizikos lygis	Apskaičiuotas neatitikimų dažnumas*	Fizinių patikrinimų dažnumas (proc.)
Mažas rizikos lygis (I rizikos lygis)	0 - 0,001	10 proc.
Vidutinis rizikos lygis (II rizikos lygis)	0,001 - 0,01	25 proc.
Didelis rizikos lygis (III rizikos lygis)	0,01 – 0,1	50 proc.
Labai didelis rizikos lygis (rizikingiausias) (IV rizikos lygis)	Daugiau nei 0,1	100 proc.

*Neatitikimų dažnumas iš konkrečios šalies įvežtos MPM apskaičiuojamas tvarkos aprašo 8.3 papunktyje gaunamą skaičių padalinus iš tvarkos aprašo 8.2 papunktyje nurodyto skaičiaus.

Iš trečiųjų šalių į Lietuvos Respubliką ir Europos Sąjungą įvežamos medinės pakavimo medžiagos fitosanitarinio rizikos vertinimo tvarkos aprašo 2 priedas

(MPM stebėsenos plano formos pavyzdys)

MPM STEBĖSENOS PLANAS

_____ (laikotarpis)

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

Trečioji šalis*	MPM, įvežtos per fitosanitarijos postus, fizinių patikrinimų skaičius už praėjusių metų laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.	MPM, neatitikusios keliamų teisės aktų reikalavimų, skaičius už praėjusių metų laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.	Neatitikimų dažnumas	Fizinių patikrinimų dažnumas pagal fitosanitarinės rizikos vertinimą	Pastabos

*Iš kiekvienos trečiosios šalies pirmą kartą per metus įvežamai MPM atliekama po 5 fizinius patikrinimus nepaisant trečiosioms šalims nustatytos rizikos.